

Taleseddel til FOU samrådsspørgsmål AA
vedrørende den seneste udvikling i sagen om luftfartsselskabet
Small Planet Airlines
tirsdag den 11. juni 2013

Taleseddel

FOU samrådsspørgsmål AA

Spørgsmål AA er stillet efter ønske af Troels Lund Poulsen (V).

Ministeren bedes på baggrund af bl.a. de oplysninger, der fremgår af Check-in artiklen "Kun fire Small Planet-piloter får den krævede løn" (lagt på hjemmesiden check-in.dk den 3. maj 2013) redegøre for den seneste udvikling i sagen om luftfartsselskabet Small Planet Airlines og dets opgave med at transportere danske soldater og materiel til Afghanistan.

Besvarelse af samrådsspørgsmål AA

- Det af Troels Lund Poulsen stillede samrådsspørgsmål AA er ganske bredt og lidt diffust og derfor ganske åbent for fortolkning, når der uden nærmere angivelse spørges til "den seneste udvikling".
- Jeg vil starte med at omtale de hidtidige erfaringer med flyvningerne gennemført med luftfartsselskabet Small Planet Airlines til og fra Afghanistan.
- Jeg vil i min besvarelse tillige adressere den debat, der har været i sagen siden det seneste samråd i sagen den 2. maj 2013, og i den

forbindelse berøre nogle af de udsagn, der har været fremført i pressen omkring aflønning af besætningsmedlemmerne.

- Endelig vil jeg komme ind på spørgsmålet om gennemførelse af kontrolvirksomhed hos selskabet i forlængelse af drøftelsen på seneste samråd.

Erfaringer fra flyvningerne hidtil

- Small Planet Airlines gennemførte den første flyvning til Afghanistan den 10. april i år og har siden gennemført en ugentlig flyvning ud og hjem.
- Forsvaret har oplyst, at Hærens Operative Kommando og Flyvertaktisk Kommando, løbende evaluerer de operative forhold omkring flyvningerne, og at forholdene omkring service, catering, pladsforhold mm. undersøges gennem brugertilfredshedsundersøgelser, der gennemføres efter hver flyvning.
- Forsvarskommandoen har oplyst, at evalueringen af de operative forhold i perioden indtil nu viser, at flyvningerne operativt håndteres tilfredsstillende. Der er i den forbindelse særligt peget på følgende:
 - Selskabet har i perioden gennemført alle flyvninger i henhold til de fastlagte flyve- og tidsplaner og uden mærkbare forsinkelser.

- Indsættelse af back-up fly har virket upåklageligt, idet forsvaret ikke umiddelbart bemærkede, at de første flyvninger blev gennemført af Small Planet Airlines back-up fly i stedet for det planlagte fly, som måtte på værksted med et teknisk problem. Det skal i den forbindelse bemærkes, at back-up flyet er af samme type som hovedflyet, altså også et AirBus 320 fly.
- Flytypen AirBus 320 har en højere lastekapacitet end tidligere anvendte fly, hvilket har betydet en højere grad af fleksibilitet og flere anvendelsesmuligheder end tidligere.
- Tilbagemeldingerne vedr. håndtering af flyet og samarbejdet i de militære lufthavne i Karup og i Camp Bastion har været positive, og der er generelt et godt samarbejde mellem terminalmandskabet og besætningen ved ankomster og afgang.
- I et enkelt tilfælde ved en planlagt mellemlanding i Polen måtte passagererne opholde sig udendørs, selv om det var planlagt, at de skulle have opholdt sig i en terminal. Situationen skyldtes en fejl fra operatørens side, men førte ikke til forsinkelser eller andre former for u hensigtsmæssigheder i forbindelse med gennemførelse af flyvningen.
- Der gennemføres som nævnt tillige brugertilfredshedsundersøgelser efter hver flyvning. Efter flyvningerne evalueres undersøgelserne, og

der følges op med en dialog med DSV og Small Planet Airlines umiddelbart efter undersøgelsen, så utilfredsstillende forhold mv. kan forbedres hurtigst muligt.

- Forsvarskommandoen har oplyst, at resultatet af brugertilfredshedsundersøgelserne generelt har været tilfredsstillende, idet kommandoen særligt fremhæver følgende:
 - I forbindelse med kontraktindgåelsen blev det aftalt, at der på alle flyvninger skal være en dansk repræsentant fra DSV (en såkaldt Flight Manager), der har det som sin primære opgave at holde passagerne informeret om evt. ændringer i flyveplaner m.v. Der har været stor tilfredshed med Flight Manager'ens rolle og servicering af passagerne.
 - I forhold til besætningerne er tilbagemeldingerne, at de generelt gør en indsats for at yde en god og professionel service til passagerne. Der har dog været en utilfredshed med kabinepersonalets engelskkundskaber, idet flere passagerer har haft svært ved at forstå de generelle informationer, der er givet under flyvningerne. Dette er nu blevet løst ved, at den danske DSV repræsentant (altså Flight Manager'en) har ansvaret for at informere passagerne.

- Forsvarskommandoen understreger dog, at problemet ikke gælder for sikkerhedsinstruksen, som udover den mundtlige instruks tillige demonstreres, ligesom der henvises til den skriftlige instruktion.
- Cateringen blev af brugerne oplevet som et problemområde fra opstarten, men de løbende undersøgelser af brugertilfredsheden har vist, at der er fremgang i tilfredsheden fra passageres side. Samtidig har det også her haft en positiv effekt, at der er en DSV repræsentant med på alle fly, hvilket sikrer, at der kan ageres hurtigt på evt. opståede problemer, eksempelvis vedr. catering.
- Forsvarskommandoen har bemærket, at cateringstandarden generelt prioriteres højt, da kvaliteten af maden spiller en vigtig rolle i passageres helhedsindtryk og oplevelse af rejsen, hvorfor området har fokus. Forsvaret har understreget, at catering generelt er fin og af acceptabel standard, og at der via tilfredshedsundersøgelserne hele tiden foretages justeringer for at imødekomme passageres krav.
- Særligt på de første flyvninger, hvor det som nævnt var nødvendigt at indsætte et back-up fly, blev benpladsen oplevet som utilstrækkelig. Det skyldes, at back-up flyet har en anden type sæder, og problemet er da også reduceret i takt med, at det primære fly er blevet anvendt. Benpladsen opleves dog fortsat som et

problem for de højeste med de længste ben. Der forsøges kompenseret på de afgang, hvor flyet ikke er fuldt booket.

Besætningsmedlemmernes løn- og ansættelsesforhold

- Jeg vil nu vende mig mod den debat, der har verseret i pressen, idet jeg lægger ud med forhold vedr. besætningsmedlemmernes løn- og ansættelsesforhold.
- Der har på hjemmesiden check-in.dk været fremført en påstand om, at luftfartsselskabet Small Planet Airlines kun har i alt fire piloter, der modtager den gennemsnitsløn, som forsvaret har oplyst, at de piloter, som flyver for dansk forsvar, skulle få.
- Forsvaret har undersøgt sagen, og har på den baggrund oplyst, at den fremførte påstand er forkert.
- Forsvaret oplyser således, at selskabet aktuelt har i alt 13 besætninger – altså i alt 26 piloter – som anvendes på flytypen, og som vil kunne indgå i håndteringen af flyvningerne for dansk forsvar.
- Forsvaret oplyser endvidere, at der generelt er tale om piloter med høj anciennitet, og at der er tale om et relativt lille lønspænd i gruppen.

- Der har desuden været fremført påstande på check-in.dk om, at forsvaret skulle have ændret forklaring i forhold til de oplyste lønninger, herunder særligt med hensyn til "hvem" der var omfattet af de omhandlede lønninger.
- Forsvarskommandoen har i den forbindelse oplyst, at oplysningerne om lønniveauet selvsagt omfatter de besætningsmedlemmer, der indgår i opgaveløsningen for det danske forsvar. Dette fremgår eksempelvis også udtrykkeligt af besvarelsen af FOU spørgsmål 148.
- Forsvaret bekræfter tillige, at alle piloterne er ansat af selskabet 'Small Planet Airlines Lithuania', hvilket ifølge forsvaret er blevet oplyst til den pågældende journalist.
- Det er korrekt, at der har været afgivet svar, hvor det ikke - som i besvarelsen af FOU spørgsmål nr. 148 - udtrykkeligt er anført, at de oplyste gennemsnitslønninger gælder de besætningsmedlemmer, der skal gennemføre flyvninger for forsvaret.
- Forsvarskommandoen har hertil bemærket, at det "hele tiden har været Forsvarskommandoens opfattelse, at oplysning om lønforhold alene relaterer sig til flyvninger for forsvaret".
- Jeg kan i tilslutning hertil bemærke, at den naturlige forståelse af kontrakter er, at de forpligter dem, som leverer den i kontrakten rele-

vante ydelse og ikke alle andre, som måtte have tilknytning til den ene kontraktpart.

- Det er ikke min opgave som dansk forsvarsminister at blande mig i, hvilke aftaler Small Planet Airlines måtte have med andre landes forsvar eller kunder i det hele taget. Min opgave er at sikre, at de aftaler, det danske forsvar laver, indebærer ordnede forhold for lønmodtagerne – det vil sige ordentlige løn- og arbejdsvilkår for dem, som leverer ydelser til det danske forsvar.

Gennemførelse af kontrolvirksomhed

- Der blev under drøftelserne på det seneste samråd i sagen udtrykt usikkerhed om, hvem der har kontrolleret hvilke forhold hos Small Planet Airlines. Forsvarskommandoen blev derfor bedt om at beskrive dette forhold nærmere.
- Forsvarskommandoen har på den baggrund oplyst, at det er DSV, der foretog virksomhedsbesøget den 8. januar ved Small Planet Airlines i Litauen. Som oplyst i besvarelsen af Forsvarsudvalgsspørgsmål 218, så gennemgik DSV ved den lejlighed forhold omkring "Operation og Crew scheduling", selskabets regnskaber samt en tidligere auditring af selskabet Small Planet Airlines foretaget af Monach Airlines.

- DSV gennemgik desuden de seneste Safety Audit Foreign Airlines (SAFA) rapporter, og hverken auditeringen foretaget af Monach Airlines eller SAFA rapporterne gav anledning til bemærkninger. Derudover besøgte DSV selskabets operationsafdeling og deres IT-system til ruteberegning.
- I forbindelse med indhentning af og evaluering af tilbuddene tilbage i januar måned, blev Forsvarskommandoen - af direktøren i Danish Air Transport - gjort opmærksom på, at der efter hans opfattelse kunne stilles spørgsmål ved sikkerheden hos Small Planet Airlines, herunder piloterfaring, og ved selskabets lønninger.
- På den baggrund rettede Forsvarskommandoen den 17. januar 2013 henvendelse til Flyvertaktisk Kommando med henblik på at få uddybet forholdene omkring sikkerhed, piloterfaring og lønninger ved Small Planet Airlines.
- Forsvarskommandoen har oplyst, at man den 24. januar 2013 fra Flyvertaktisk Kommando modtog oplysninger indhentet ved DSV om blandt andet sikkerhed, piloterfaring og lønninger.
- Af disse oplysninger kunne forsvaret konstatere, at dokumentation for Air Operator Certificate udstedt af ansvarlige myndigheder samt registrering ved det europæiske luftfartsagentur (EASA) var i orden.

- Derudover modtog forsvaret selskabets træningsmanualer, hvor blandt andet krav til piloter og besætning fremgår samt en liste med fartøjschefer og co-piloter og den enkelte pilots totale antal flyvetimer med erhvervspilotlicens registreret ved EASA samt antal flyvetimer på flytypen Airbus A320.
- Endelig modtog forsvaret fra DSV på baggrund af oplysninger fra Small Planet Airlines, information om lønninger svarende til det tidligere oplyste, herunder i forbindelse med besvarelsen af Forsvarsudvalgsspørgsmål nr. 148.
- På baggrund af ovenstående fandt Forsvarskommandoen, at de nødvendige forhold omkring sikkerhed, piloterfaring og lønninger var verificeret.
- Afslutningsvis vil jeg igen henlede opmærksomheden på, at Small Planet Airlines nu igennem to måneder har varetaget transporten af soldater og materiel til og fra Afghanistan. Erfaringerne er gode og der bliver løbende rettet op på tingene, hvis der konstateres mindre tilfredsstillende forhold.
- Forsvaret bemærker, at særligt ud fra en operativ synsvinkel er erfaringerne tilfredsstillende, idet flyvningerne gennemføres som planlagt og med større grad af fleksibilitet, end man tidligere har oplevet.

- Generelt er der altså tale om en på mange måder god sag. Forsvaret får gennemført vigtige flyvninger på en god og omkostningseffektiv måde, samtidig med at soldaterne er generelt tilfredse med standarden.
- Samtidig er det også klart, at der synes at være nogen, der har haft en interesse i at kaste grus i maskineriet ved at fremkomme med en række påstande, som hver for sig har kunnet tilbagevises af forsvaret.
- Der har som bekendt været tale om en proces med indhentning af tilbud, og jeg skal ikke kunne sige, om dette har noget med forløbet at gøre.
- Når det er sagt, så må jeg også understrege, at det for mig som socialdemokratisk forsvarsminister er afgørende, at der er ordnede løn- og ansættelsesforhold for de ansatte, som arbejder for det danske forsvar.
- Derfor blev der – da der nu blev rejst tvivl – ikke fløjet, før forsvaret havde sikkerhed for, at forholdene var i orden.
- Vi har desuden sikret, at der nu er indskrevet en såkaldt arbejdsklausul i kontrakten til beskyttelse af arbejdstagerne. Det er nyt i forhold til, hvordan man gjorde under den tidligere regering. Man har lov til

at mene, at vi ikke burde være optaget af sådanne forhold, men for denne regering er det en politisk prioritet. Og jeg er meget tilfreds med, at det er lykkedes at tage dette hensyn i det danske forsvar. Det er et hensyn, som jeg fortsat vil være optaget af.

- Det afslutter min besvarelse af samrådsspørgsmål AA.